

N° 74—79.

DZIENNIK RZĄDOWY MIASTA KRAKOWA I JEGO OKRĘGU.

W Krakowie dnia 21 Marca 1849 r.

Nro 21 D. S. Dr.

C. K. SĄD DRUKOWY

Miasta Krakowa i jego Okręgu.

Oznaczywszy termin na dzień 2 Kwietnia r. b. godzinę 10 z rana do skutecznienia losowania przysięgłych w porządku § 48 Rozporządzenia o postępowaniu w sprawach tyczących się druku określonym, okoliczność tę stosownie do powołanego przepisu, do publicznej podaje wiadomości, przy nadmienieniu; iż losowanie skutecznionem zostanie w Sali Audyjencyjonalnej C. K. Sądu Wyższego, na posiedzenia dla C. K. Sądu Drukowego przeznaczonj.

Kraków dnia 17 Marca 1849 r.

Prezydujący

J. PAREŃSKI,

Za Pisarza *Stanisław Tyrchowski.*

Wir Franz Joseph der Erste, von Gottes Gnaden Kaiser von Oesterreich;

König von Ungarn und Böhmen, König der Lombardei und Venedigs, von Dalmatien, Croatien, Slavonien, Galizien, Lodomerien und Ilirien; Erzherzog von Oesterreich; Herzog von Lothringen, Salzburg, Steiermark, Kärnthen, Krain, Ober- und Nieder-Schlesien; Großfürst von Siebenbürgen; Markgraf von Mähren; gefürsteter Graf von Habsburg und Tirol u. u.

Haben in der Erwägung, daß die möglichst baldige und völlige Durchführung der in dem Gesetze vom 7 September 1848 ausgesprochenen Aufhebung des Unterthansbandes und der dadurch gewährten Gleichstellung und Entlastung alles Grund und Bodens, so wie die Ermittlung und Flüssigmachung der durch dieses Gesetz den bisherigen Bezugsberechtigten im Grundsätze gesicherten billigen Entschädigung dringend einige den Grundsätzen dieses Gesetzes entsprechende administrative Verfügungen und namentlich die Zusammensetzung eigener Commissionen in jedem Lande zu dessen Vollführung und zu dem Ende erheischen, um die Verpflichteten der bisher herrschenden Ungewißheit über Art und Maß der zu leistenden billigen Entschädigung zu entheben und ihnen die durch das obgedachte Gesetz gesicherten Vortheile sofort im vollsten Umfange zuzuwenden, endlich auch den Berechtigten die nach diesem Gesetze gebührende Entschädigung baldigst flüssig zu machen, haben über Einrathen Unseres Ministerrathes beschlossen und verordnen wie folgt:

§ 1.

Die Robot und Robotgelder der Inleute und der auf unterthänigen Gründen gestifteten Häusler sind in Gemäßheit des § 5 des Gesetzes vom 7 September 1848 ohne Entschädigung aufgehoben.

MY
FRANCISZEK JÓZEF I
Z Bożej Łaski Cesarz Austrii
§. §. §.

Zważywszy że jak najrychlejsze, i zupełne wykonanie orzeczonego Ustawą z dnia 7 Września 1848 roku przeprowadzenia stósunków poddańczych, i przezto nadanego zrównania i zniesienia ciężarów z wszelkiej własności gruntowej, równie jak obmyślenia środków, ku urzeczywistnieniu tą Ustawą, dotychczasowym właścicielom, zapewnionego słusznego wynagrodzenia, wymagają niektórych zasadom tejże Ustawy odpowiednich Rozporządzeń Administracyjnych, a mianowicie ustanowienia osobnych Kommissyi w każdej prowincyi, do wykonania i w celu uwolnienia zobowiązanych, od dotąd panującej niepewności, względem sposobu i rodzaju dokonać się mającego słusznego wynagrodzenia, tudzież dla niezwłocznego zapewnienia im najzupełniejszych korzyści, wspomnioną Ustawą zastrzeżonych,— nakoniec dla jak najrychlejszej wypłacalności należnego uprawnionym wynagrodzenia, według niniejszego Prawa,— Po wysłuchaniu zdania Naszej Rady Ministrów, postanowiliśmy i stanowimy co następuje:

§ 1.

Pańszczyzna i daniny pańszczyzniane komorników, i na poddańczych gruntach osadzonych chałupników, znoszą się bez wynagrodzenia w myśl § 5 Ustawy z dnia 7 Września 1848 r.

§ 2.

Die in jedem Lande aufzustellenden Landes-Commissionen werden mit Beachtung der eigenthümlichen Verhältnisse der einzelnen Länder erheben und bestimmen, welche der unter verschiedenen Benennungen bestandenen Leistungen unter der im § 5 des Gesetzes vom 7 September 1848 ausgesprochenen Bestimmung begriffen seien, und daher ohne Entschädigung aufzuhören haben, und welche Schuldigkeiten und Leistungen dagegen unter die Anordnung des § 6 des gedachten Gesetzes fallen, folglich nur gegen Leistung einer Entschädigung aufgehoben sind. Dieselben Commissionen werden andererseits ermitteln, welche Lasten, zu Folge § 5 des gedachten Gesetzes mit der Aufhebung der ihnen gegenüber stehenden Rechte, zu entfallen haben.

§ 3.

Unter den Bestimmungen der §§ 3 und 6 des Gesetzes vom 7 September 1848 ist jeder auf dem Grundbesitze bleibend haftende Zehent begriffen, wenn selber auch nicht aus dem Unterthänigkeitsverhältnisse oder dem grundherrlichen Obereigenthume entspringt.

§ 4.

Die Holzungs- und Weidrechte, dann die Servitutsrechte zwischen den Obrigkeiten und ihren bisherigen Unterthanen, welche Rechte mit Ausnahme des im § 7 des Gesetzes von 7 September 1848 unentgeltlich aufgelassenen dorfborrigkeitlichen Blumensuch- und Weidrechtes, dann der Brach- und Stoppelweide, entgeltlich aufzuheben sind, bleiben bis zur Durchführung der entgeltlichen Aufhebung in Wirksamkeit.

Die näheren Bestimmungen über die Aufhebung und das Entgelt werden für jedes einzelne Land nach dessen eigenthümlichen Verhältnissen festgesetzt werden.

§ 2.

W każdej prowincyi ustanowić się mające Kommissye, wykażą i oznaczą, z uwzględnieniem stósunków każdej pejedynczej prowincyi właściwych, jakie pod różnemi nazwami byłe ciężary, oznaczone przepisem w § 5 Ustawy z dnia 7 Września 1848 r. są objęte, a przeto bez wynagrodzenia usłać mają; natomiast zaś jakie powinności i ciężary do przepisu § 6 wspomnionj Ustawy odnoszą się, takie tylko za wynagrodzeniem uchylone zostają.— Też same Kommissye z drugiej strony dochodzić będą, ktore ciężary w myśl § 5 wspomnionj Ustawy z zniesieniem praw w sprzeczności z nią będących uchylone być mają.

§ 3.

Przepisami §§ 3 i 6 Ustawy z dnia 7 Września 1848 r. objętą jest każda dziesięcina na gruncie stale ciężąca, chociażby niewypływała ze stosunków poddańczych lub z gruntów Dominikalnych.

§ 4.

Prawa zbiórki leśnej, tudzież służebnictwa między Zwierzchnością gruntową i jej dotychczasowemi poddanemi, któreto prawa z wyjątkiem pozostawionych zwierzchności wiejskiej, za opłatą praw zbierania kwiatów i paszy, tudzież pastwisk na ugorach i ścierniach, wedle § 7go Ustawy z dnia 7 Września 1848 r., mają być za opłatą zniesione, aż do przeprowadzenia płatnego uchylenia onychże, zostają w swj mocy.

Bliższe przepisy względem zniesienia i wynagrodzenia pieniężnego, ustanowione będą dla każdej prowincyi podług jej właściwych stosunków.

§ 5.

Die Leistungen aus emphyteuistischen und andern Verträgen über die Theilung des Eigenthums, welche zu Folge des § 8 des Patentges vom 7 September 1848 entgeltlich aufzuheben sind, sollen bis die Ablösung erfolgt ist, erfüllt werden, mit der alleinigen Ausnahme, daß die Natural-Arbeitsleistungen schon derzeit in Geld zu reuiren sind. Die Durchführung dieser Ablösung bildet einen Gegenstand der Wirksamkeit der Landescomissionen.

§ 6.

Naturalleistungen, welche nicht in Folge des Zehentrechtes als ein aliquoter Theil von den Grunderträgen an Früchten, sondern als unveränderliche Siebigkeit an Kirchen, Schulen und Pfarren oder zu andern Gemeindezwecken entrichtet werden, sind durch das Gesetz vom 7 September 1848 nicht aufgehoben, sind jedoch gleichfalls abzulösen.

§ 7.

Auf zeitliche Grund-Pacht- und Grundbestandverträge findet das Gesetz vom 7 September 1848 keine Anwendung.

§ 8.

Bei Ermittlung der Entschädigung für die nach § 3 und 6 des Gesetzes vom 7 September 1848 entgeltlich aufgehobenen Leistungen ist nach folgenden Grundsätzen vorzugehen.

Gegenstand der den Berechtigten zu leistenden Vergütung ist der Werth der Schuldigkeit nach dem rechtlich gebührenden Ausmaße.

§ 9.

Die Leistungen in Bodenfrüchten werden nach den für die Ausführung des stabilen Grundsteuerkatasters festgesetzten Preisen zu Gelde berechnet. Für die Gebietstheile, für welche die Katastralpreise bisher noch nicht fest-

§ 5.

Służebnictwa z emfiteutycznych i innych kontraktów co do podziału własności, które w myśl § 8 Patentu z dnia 7 Września za wynagrodzeniem zniesionemi być mają, dopóki zaś spłacenie ich nienastąpi, winne być ulszczone z tym szczególnym wyjątkiem; że ciężary w robociznie, już teraz na pieniądze obliczonemi być mają.— Przeprowadzenie tego uwolnienia stanowi przedmiot działalności Komisji prowincjonalnej.

§ 6.

Daniny w naturze, które nie w myśl prawa o dziesięcinach jako pewna część z plodów gruntowych, ale jako niezmienna danina dla Kościołów, szkół i plebanij, lub na inne cele gromad oddawane bywają,— Prawem z dnia 7 Września 1848 r. nie są zniesione, jednak mają być równie spłacone.

§ 7.

Do czasowych układów dzierżaw gruntowych i gruntów, nieodnosi się Ustawa z dnia 7go Września 1848 r.

§ 8.

Przy wymiarze wynagrodzenia za służebnictwa, które wedle §§ 3 i 6 Prawa z dnia 7go Września 1848, mają być za opłatą zniesione,— według następujących zasad postępować należy. Przedmiotem wynagrodzenia mających do takowego prawo, jest ocenienie służebności, według słusznie przypadającego wymiaru.

§ 9.

Daniny w produktach, obrachowane będą na pieniądze, wedle cenku zaprowadzeniu stałych Katastrów podlatku gruntowego ustanowionych.— Dla tych części krajów, dla których ceny katastralne dotąd jeszcze usta-

gesetzt wurden, sind die Preise der Bodenfrüchte im kürzesten Wege, nach den für die Durchführung des stabilen Katasters vorgezeichneten Grundlagen zu ermitteln.

§ 10.

Die Preise anderer Naturalleistungen von landwirthschaftlichen Erzeugnissen werden nach den Katastralpreisen, und wo sie nicht bestehen, nach einem denselben entsprechenden Werthanschlage berechnet.

§ 11.

Die Preise der Arbeitsleistungen (Robot) werden nach dem Verhältnisse ausgemittelt, in welchem der Werth der Zwangsverrichtung zu jenen der freien Arbeit steht. Hierbei ist jedoch als Grundsatz festzuhalten, daß in keinem Falle der Werth der Zwangsarbeit höher als mit dem Drittel des Werthes der freien Arbeit berechnet werden dürfe.

Wo zwischen den Parteien schon dormalen ein geringerer Reduktions- oder Abolitionspreis besteht als nach der ebenbezeichneten Werthbemessung entfiel, hat der geringere Ablösungspreis als Grundlage für das Ausmaß der Entschädigung zu dienen. Der Werth der sogenannten gemessenen Robot, das ist: jener für bestimmte Arbeiten, ist durch Schätzung festzustellen.

§ 12.

Unveränderliche Geldgiebigkeiten, als Robot- und Zehentgelder oder für Leistungen jeder anderen Art sind nach dem bestehenden fixen Ausmaße zu veranschlagen.

§ 13.

Die bisher in Wiener-Währung, Einlösungs- oder Anticipations-Scheinen geleisteten Geldzinsse werden nach dem Course von 250 für 100 auf Metallmünze zurückgeführt.

nowione nie były. należy w najkrótszej drodze wynaleźć ceny produktów na zasadach, do przeprowadzenia stałego Katastru przepisanych.

§ 10.

Ceny innych danin w produktach, pochodzących ze zbiorów gruntowych, obrachowywane będą wedle cen katastralnych, a gdzie takowe nie istnieją, według odpowiedniego tymże oszacowania.

§ 11.

Ceny robocizn (pańszczyzn) będą wynalezione w stosunku; w jakim wartość pracy przymusowej do pracy dobrowolnej zostaje. Przyczém jednak za zasadę służyć ma, iż w żadnym razie wartość pracy przymusowej, nie może być wyżej obliczoną nad $\frac{1}{3}$ część wartości pracy dobrowolnej.

Gdzie pomiędzy stronami już teraz istnieje niższa cena Relucyjna (na pieniądze zamieniona), lub Abolicyjna (zniesienie stanowiąca), niżeliby według dopiero oznaczonego wymiaru wartości wypadło, niższa cena spłacenia służyć ma za zasadę przy oznaczeniu wynagrodzenia; — Wartość tak nazwanych zakładnych robót, to jest: wartość pewnej ilości roboty, czyli roboty na wymiar ma być przez oszacowanie ustanowiona.

§ 12.

Nieulegające zmianie daniny w pieniądzech, jakoto za pańszczyznę i dziesięciny, lub służebności wszelkiego innego rodzaju, mają być według istniejącego stałego wymiaru oznaczone.

§ 13.

Czynsze w pieniądzech dotąd opłacane w Walucie Wiedeńskiej (Einlösung oder Anticipationsscheine) redukowane będą według kursu z 250 za 100, monety brzęczącej.

§ 14.

Die Entschädigung für die Veränderungsgebühren, die sich nicht auf emphyteutische Verträge zwischen dem Ober- und Nutzungseigenthümer, sondern auf die Landesverfassung, das Gesetz oder das Unterthansverhältniß gründen; wird nach Abzug der Steuer, welche von dem Bezuge dieser Gebühren zu entrichten war, der Auslagen der Grundbuchsführung und desjenigen Theiles der Ausgaben für die Gerichtspflege und die politische Verwaltung, der durch die Einnahmen der Herrschaft an Taxen und Jurisdictionengebühren nicht gedeckt wurde, endlich nach Abzug aller anderen Gegenleistungen auf Grundlage eines dreißigjährigen Durchschnittes aus dem Staatsschatze vorläufig mittels einer Rente geleistet. Die Art und Weise, wie die auf emphyteutischen Verträgen gegründeten Veränderungsgebühren abzulösen sind, bleibt besonderen Bestimmungen vorbehalten.

§ 15.

Von dem Werthanschlage aller durch das Gesetz von 8 September 1848 aufgehobenen oder zur Aufhebung bestimmten Leistungen außer den Veränderungsgebühren wird der Werth der Gegenleistungen, die von dem Berechtigten an den Verpflichteten bei der Erfüllung der Schuldigkeit zu entrichten waren, in Abzug gebracht. Die Ermittlung des Werthes der Gegenleistungen hat auf derselben Grundlage, wie jene des Werthes der Leistungen zu erfolgen und es findet in keinem Falle, selbst wenn der erstere den letzteren übersteigen sollte, für den Ueberschuß eine Vergütung Statt.

§ 16.

Von dem auf solche Weise ermittelten Werthe der aufgehobenen Leistungen ist ein Drittheil für die Steuer, die der Berechtigte von diesen

§ 14.

Wynagrodzenie za należitości, wynikłe ze zmiany, które się niezasadzają na układach emfiteutycznych, między głównym a użytkującym właścicielem, — ale na Konstytucyi krajowej, prawie, lub stosunku poddańczym, — po odtrąceniu podatku opłaconego od pobierania tychże należitości, tudzież wydatków na księgi gruntowe i części wydatków na utrzymanie sądownictwa i politycznej Administracyi, która nie została pokrytą dochodami Dominikalnemi z tax i opłat jurysdykcyjnych, nakoniec po odtrąceniu wszystkich innych wzajemnych służebności, na zasadzie 30 letniego przecięcia, winno być wypłacone ze skarbu publicznego tymczasowo za pośrednictwem Rentów. — Sposób i rodzaj w jakim na emfiteutycznych układach uzasadnione należitości ze zmiany posiadacza wynikające (Laudemia) spłacić się mają, zostawia się aż do wydania osóbnych przepisów.

§ 15.

Od zaprojektowanej ceny, wszystkich prawem z dnia 7 Września 1848 r. zniesionych lub do zniesienia przeznaczonych powinności, prócz opłat ze zmiany posiadacza wynikających, wartość wzajemnych powinności, które przez stronę uprawnioną, stronie zobowiązanej w czasie pełnienia obowiązków uiszczane były, mają być odtrącane, — wykrycie ceny wzajemnych powinności na téj samej zasadzie, jak wykrycie ceny samych powinności nastąpić ma, i w żadnym razie wynagrodzenie nadwyżki miejsca nie ma, nawet i wtedy, gdyby pierwsza ostatnią przewyższała.

§ 16.

Od ceny tym sposobem wynalezionj zniesionych powinności, odtrąca się $\frac{1}{4}$ część na podatek, który strona uprawniona z tych korzyści

Bezügen zu leisten hatte, die Zuschläge zu dieser Steuer, die Kosten der Einhebung und die sich ergebenden Ausfälle als eine Pauschal-Ausgleichung in Abzug zu bringen.

§ 17.

Der nach Abzug der obgedachten Pauschal-Ausgleichung mit zwei Dritttheilen verbleibende Betrag bildet das Maß der den Berechtigten gebührenden Entschädigung.

§ 18.

Von diesen zwei Dritttheilen des Werthanschlages hat für Schuldigkeiten, welche durch die §§ 3 und 6 des Gesetzes vom 7 September 1818 gegen Entgelt aufgehoben sind, in soferne sich selbe nicht auf emphiteutische oder andere Verträge über die Theilung des Eigenthumes oder auf eine geistliche Stiftung gründen, der Verpflichtete das eine Dritttheil zu entrichten, das andere Dritttheil ist als eine Last des betreffenden Landes aus Landesmitteln aufzubringen. In den Ländern, in denen keine geeigneten Landesmittel zur Verwendung für diesen Zweck vorhanden sind, oder die vorhandenen nicht zureichen, schießt der Staatschatz den fehlenden Betrag für Rechnung des betreffenden Landes und unter Vorbehalt der Ausgleichung, welche lediglich zwischen dem Staate und dem Lande stattzufinden hat, einstweilen vor.

§ 19.

Die Entschädigung nach dem im § 17 festgesetzten Ausmaße ist für die Schuldigkeiten, die sich auf emphiteutische, oder andere Verträge über die Theilung des Eigenthumes oder auf eine geistliche Stiftung gründen, von dem Verpflichteten allein zu entrichten.

Eine Ausnahme von diesem Grundsätze findet Statt, wenn der als

opłacać miała, na mogące wydarzyć się dodatki do téjże opłaty, tudzież na koszta poboru i pokrycie niedoboru.

§ 17.

Po odtrąceniu wyżej wspomnianych kosztów, pozostała kwota w dwóch trzecich częściach stanowi miarę przypadającego wynagrodzenia stronie uprawnionéj.

§ 18.

Z tych dwóch trzecich części wartości oznaczonej, opłaca zobowiązany $\frac{1}{3}$ część za powinności, które §§ 3 i 6 Ustawy z dnia 7 Września 1848 r. za opłatą zniesione zostały, o ile takowe na układach emfiteutycznych lub innych, co do podziału własności, lub na duchownéj instytucyi niezasadzają się; druga zaś trzecia część ma być jako ciężar właściwéj prowincyi z funduszów krajowych pokrytą.— W prowincyach gdzie stósownych nie ma funduszów do użycia na cel takowy, lub znajdujące się nie wystarczają, Skarb publiczny zalicza tymczasowo niedobór, na rachunek téjże prowincyi, pod zastrzeżeniem wyrównania, które li pomiędzy Rządem a prowincyą miejsce mieć może.

§ 19.

Wynagrodzenie według wymiaru § 17 oznaczonego za powinności na układach emfiteutycznych lub innych, co do podziału własności, lub na Instytucyi duchownéj uzasadnione, zobowiązany sam ponosi.

Wyjątek od téj zasady wtenczas ma miejsce, kiedy odpadająca ro-

Entschädigung nach dem § 17 entfallende Jahresbetrag allein, oder sofern er mit der zu Folge des § 18 für Schuldigkeiten von denselben Grundstücken gebührenden Entschädigung zusammentrifft, voreint mit der letzteren 40 Percent des Reinertrages der belasteten Grundstücke überschreitet.

In einem solchen Falle ist der Betrag, um welchen die den Verpflichteten treffende Entschädigung das bemerkte Ausmaß von 40 Percent übersteigt, mit der Beschränkung aus den Landesmitteln zu bestreiten, und so weit es an denselben fehlt, aus dem Staatschätze vorzuschrecken, daß der Verpflichtete keinen minderen Betrag, als die Hälfte des nach dem § 17 bestimmten Maßes, das ist nicht weniger, als ein Drittheil des zu Folge § 15 ausgemittelten Werthanschlages zu entrichten hat. Der Reinertrag ist in den Ländern, in denen die Ertragschätzung für das Grundsteuer-Kataster vollführt ist, nach den Ergebnissen desselben, in andern Ländern aber nach den Ertragsanschlägen des Grundsteuer-Provisoriums, von denen der Cultur-Aufwand abzuziehen ist, auszumitteln.

§ 20.

Die zu Folge der Bestimmungen dieses Patentess den Verpflichteten obliegenden Zahlungen sind an die Staats-Cassen, die hiezu werden bezeichnet werden, in vierteljährigen Raten zu leisten; der Berechtigte hat den ihm gebührenden Beitrag der Entschädigung in halbjährigen decursiven Raten bei den Staats-Cassen zu beheben.

§ 21.

Die Einbringung der Zahlungen von den Verpflichteten wird auf demselben Wege und durch dieselben Maßregeln bewirkt, welche für die Einbringung der Grundsteuer vorgeschrieben sind. Auch genießen die For-

czna kwota, sama przez się jako wynagrodzenie wedle § 17, — lub o ile takowe z wynagrodzeniem wedle § 18, za powinności z tychże gruntów przypadającym razem się zbiega, połączona z ostatnią, 40 procentów czystego dochodu z obciążonych gruntów przewyższa.

W takim razie kwota, o którą przypadające wynagrodzenia dla zobowiązanych, oznaczony wymiar 40 procentów przewyższa, ma być z tém ograniczeniem z funduszków krajowych zaspokojoną, i o ile na takowych zbywa z Skarbu publicznego zastąpioną, iż zobowiązany nie mniej jak połowę wedle § 17 oznaczonej miary, to jest nie mniej jak $\frac{1}{2}$ część odnośnie do § 15 wynalezionej ceny, uiścić ma.

Czysty dochód w prowincyach, w których oszacowanie dochodów do Katastrów podatków gruntowych dokonane zostało, wedle rezultatów tegoż, — w innych prowincyach zaś wedle anszlagów dochodowych tymczasowego podatku gruntowego, od którego potrąca się kosztą uprawy, ma być wysłedzonym.

§ 20.

Splaty według przepisów patentu tego na zobowiązanych ciężące, mają być kwartalnymi ratami do Kass Rządowych w tej mierze wyznaczyć się mających oddawane, uprawniony zaś półrocznymi upłynionymi ratami, należną mu kwotę wynagrodzenia z Kass Rządowych, odbierać będzie.

§ 21.

Wnoszenie wypłat od zobowiązanych skutecznicą się będzie tą samą drogą i temi samymi środkami jakie dla ściągania podatku gruntowego są przepisane. — Używają także pierwszeństwa pretensye do tych wypłat,

derungen auf diese Zahlungen das Vorrecht der landesfürstlichen Steuer in Concurs- und Executionsfällen.

§ 22.

Ueberhaupt ist als Grundsatz festzuhalten, daß die zur Last der Verpflichteten ermittelten jährliche Entschädigungsrente in zwanzigfachem Anschläge zum Capitale erhoben, als ein auf dem entlasteten Gute mit der gesetzlichen Priorität vor allen anderen Hypothekar-Lasten bestehende, die Vorrechte der landesfürstlichen Steuer genießende Last anzusehen und zu behandeln ist. Besondere Bestimmungen werden die Durchführung dieses Grundsatzes vermitteln. Alle zu diesem Ende etwa erforderlichen Amtshandlungen in den öffentlichen Büchern haben kostenfrei stattzufinden.

§ 23.

In jedem ist die Voriorge zu treffen, daß die Verpflichteten, welche es vorziehen, statt der als Entschädigungen ausgemittelten jährlichen Rente, das Capital der Entschädigung sogleich oder in einer Anzahl gleicher Jahresraten mit dem Zwanzigfachen des zur Zahlung ermittelten Betrages der Jahresrate zu entrichten, in die Lage gesetzt werden, sich auf die möglichst einfache, schnelle und billige Weise ihrer Entschädigungspflicht vollständig zu entledigen.

§ 24.

Ist das Gut, zu welchem die aufgehobenen Bezüge als ein Ertragszweig gehörten, mit Schuldforderungen oder anderen Haftungen belastet, so soll bei der Erfolgslaffung der Entschädigung dem bürgerlichen Rechte gemäß die gehörige Vorsehung zur Wahrung der Rechte dritter Personen getroffen werden. Ueberhaupt ist die Anstalt zu treffen, daß die dem ehemaligen Bezugs-Berechtigten aus der Aufhebung der Bezüge erwachsenen

służącego podatkom Rządowym w przypadkach konkursowych i exekucyjnych.

§ 22.

W ogólności należy się trzymać tej zasady, że wysledzona rocznego wynagrodzenia Renta, na ciężar zobowiązanego, 20 razy powiększona, stając się kapitałem, jako ciężar hipoteczny na dobrach oczyszczonych z prawomocnym pierwszeństwem przed innymi ciężarami znajdująca się, jako ciężar używający pierwszeństwa służącego poborom krajowym, uważaną i traktowaną być ma. Osobne przepisy wykonanie tej zasady oznaczają. Wszelkie tym końcem zająć mogące działania urzędowe, mają w księgach publicznych bezpłatnie być uskutecznione.

§ 23.

W każdej prowincyi, ma być takie przezorne urządzenie zaprowadzone, ażeby zobowiązani, którym dogodniej będzie, zamiast jako wynagrodzenie wyrachowanej rocznej Renty, kapitał wynagrodzenia odrazu lub w równych ratach rocznych 20tej części summy do wypłacenia wyrachowanej, z rocznych należności opłacać mogli być w stanie, sposobem o ile być może łatwym, prostym i rzetelnym, z obowiązku wynagrodzenia uiszczyć się zupełnie.

§ 24.

Jeżeli Realność, do której pobierane daniny, jako część dochodów należały, obciążona jest długami lub innymi zobowiązaniami, wtedy przy nastąpić mającym wynagrodzeniu, powinny być zachowane prawa trzecich osób, w myśl prawa cywilnego.— W ogólności ustanowić należy, ażeby byłemu upoważnionemu pretensye wynagrodzenia ze zniesienia poboru powinności wynikające, przy właściwych korporacjach w księ-

Entschädigungs-Ansprüche bei den betreffenden Körpern in den öffentlichen Büchern, und zwar kostenfrei ersichtlich gemacht werden.

§ 25.

Zur Erleichterung der Berechtigten wird bestimmt, daß denselben auch noch vor der vollständig erfolgten Ermittlung der ihnen gebührenden Entschädigung ein Drittheil jener Rente als Vorschuß flüssig gemacht werden soll, welche für ihren bisherigen rathmäßigen Bezug nach den Grundsätzen des gegenwärtigen Patentges über den Werthanschlag der aufgehobenen Schuldigkeiten entfällt.

Diese Vorschüsse haben für Rechnung und auf Abschlag der zu ermittelnden definitiven Entschädigung zu gelten und sind bei Abgang zureichender Landesmittel aus dem Staatskassenschatz für Rechnung der zur Zahlung Verpflichteten und unter Vorbehalt der Umrückrechnung bei der definitiven Entschädigung mit Beachtung der durch die Tabularverhältnisse gebotenen Rechtsvorschriften zu leisten.

§ 26.

Um die Ausgleichung zwischen dem Berechtigten und Verpflichteten zu erleichtern und die Berechnung der Entschädigung auf einen gleichen Anfangspunct zurückzuführen, haben die Verpflichteten die für das landesübliche Rechnungsjahr 1848 rückständigern Leistungen aus den durch die §§ 3 und 6 des Gesetzes vom 7 September 1818 entgeltlich aufgehobenen Bezugs-Rechten nach Abzug von einem Pauschal-Einlaß eines Sechstels der Jahresleistung nachträglich zu entrichten.

Bei der ziffermäßigen Ausmittlung derselben ist nach den in diesem Patente §§ 8 bis 13, dann 15 für die Ausmittlung der Entschädigung aufgestellten Grundsätzen vorzugehen.

Die dergestalt bezifferten Rückstände sind von der Verpflichteten mit der Steuer an die Staats-Cassen zu entrichten und von letzteren an die Berechtigten zu erfolgen.

Dagegen findet auch eine Vergütung der durch den Berechtigten von den aufgehobenen Bezügen für das Rechnungsjahr 1848 entrichteten Steuer durch den Verpflichteten nicht weiter Statt, so wie die Entschädigungsrente erst von

gach publicznych i to bezpłatnie zamieszczone były.

§ 25.

Dla przyniesienia ulgi uprawnionym stanowi się, że tymże nawet przed zupełnym wyrachowaniem, należnego im wynagrodzenia $\frac{1}{3}$ części Renty, jako forszus zaliczoną być ma, jaka im za dotychczasową prawną należność, według zasad niniejszego Patentu, odnośnie do oznaczonej wartości zniesionych powinności przypada.— Forszusy te zamieszczają się na rachunek i na odrącenie, ostatecznie dochodzić się mającego wynagrodzenia, i mają być pokrywane w braku niedostatecznych fundusów prowincjonalnych, ze Skarbu publicznego na rachunek do spłaty zobowiązanych i pod zastrzeżeniem odrachowania przy ostatecznym wynagrodzeniu z uwzględnieniem ostrożności Prawa. stosunkami tabularnemi przepisanych.

§ 26.

Ażeby ułatwić wzajemne uiszczenie się pomiędzy uprawnionym i zobowiązanym i obrachowanie wynagrodzenia do równego punktu pierwszkowego zwrócić, — zobowiązani winni za rok zwyczajny użytkowania 1848 r. zaległe służebności, zniesionemi §§ 3 i 6 Ustawy z dnia 7 Września 1848 r. płatnemi prawami poboru po odrączeniu jednej szóstej ciężaru rocznego od częściowego wyrównania, dodatkowo spłacić.

Przy liczebnym tymże wyrachowaniu postąpić należy według zasad §§ od 8 do 13, następnie § 15, w myśl niniejszego Patentu, dla wyrachowania wynagrodzenia przyjętych.

Tym sposobem obliczone zaległości, mają być przez zobowiązanych wraz z podatkiem do Kass Rządowych oddawane, a przez te ostatnie uprawnionym wypłacane.

Natomiast wynagrodzenie opłaconych podatków przez uprawnionego za zniesione korzyści na rok poborowy 1848, przez zobowiązanego miejsca już nie ma, — równie jak Renta wynagrodzenia dopiero po upływie zwyczajnego w kraju roku użytkowania 1848, poczynąć się będzie.

dem Ablaufe des landesüblichen Fuszjahres 1848 an zu laufen haben wird.

§ 27.

Das Mortuar und das Laudemium für die vor dem 7 September 1848 vorgekommenen Veränderungsfälle ist von Seite des Verpflichteten zu Handen des Berechtigten nur in den Fällen zu entrichten, wenn bezüglich des Mortuars der Todesfall vor dem 7 September 1848 eingetreten ist und bezüglich des Laudemiums die Besitz-Anschreibung vor diesem Zeitpunkte angefügt wurde; vorbehaltlich der in diesem Patente für die emphyteutischen Verträge vorgesehenen besonderen Bestimmungen.

§ 28.

Die Rückstände aus der § 1 dieses Patenten bezogenen Inleut- und Häusler-Robot, so wie aus den durch den § 5 des Gesetzes vom 7 September 1848 ohne Entschädigung aufgehobenen Rechten, soweit dieselben das Fuszjahr 1848 betreffen, mit Ausnahme der Gerichtstaren und Grundbuchs-Gebühren haben ohne Entschädigung wegzufallen.

§ 29.

In jedem Lande und in jedem Kreise werden eigene Commissionen, bei denen sowohl die Interessen der Berechtigten als der Verpflichteten gehörig vertreten sein sollen, zur Vollführung der gegenwärtigen Bestimmungen aufgestellt.

§ 30.

Reclamationen gegen die Werksanschläge der aufgehobenen Siebigkeiten werden ohne weiteren Rechtszug durch Schiedsgericht entschieden. Zu diesen Schiedsgerichten hat jeder Theil einen Schiedsmann und beide Schiedsmänner den Doman zu wählen.

§ 31.

Besondere Verordnungen werden die Zusammensetzung der Commissionen feststellen und das Verfahren für dieselben und für die erwähnten Schiedsgerichte regeln.

§ 32.

Besondere Bestimmungen werden wegen Anlegung eines Entschädigungs-Katasters in jedem Lande, und wegen Errichtung von Landes-Credits-

§ 27.

Mortuarium i Laudemium za zmiany zaszcze przed 7 Września 1848 mają się oddawać ze strony zobowiązanego do rąk uprawnionemu, w tych tylko przypadkach, jeżeli co do mortuarium śmierć nastąpiła przed 7 Września 1848 r., a względem Laudemium, jeżeli podanie o zapis posiadłości, przed tym terminem zanesione było, z zastrzeżeniem w niniejszym Patencie, zapowiedzianych osobnych przepisów, dla układów emfiteutycznych.

§ 28.

Zaległości z § 1. Patentu niniejszego pochodzące, odbywanych pańszczyzn komorników i chałupników, równie jak i praw § 5 Ustawy z dnia 7 Września 1848 r., bez wynagrodzenia zniesionych, o ile takowe do roku użytkowania 1848 odnoszą się, uchylone zostają bez wynagrodzenia, z wyjątkiem atoli Tax Sądowych i należności za utrzymanie ksiąg gruntowych.

§ 29.

W każdej prowincyi i w każdym obwodzie, będą ustanowione do wykonania niniejszych przepisów osobne Kommissye, gdzie sprawy tak uprawnionych jak i zobowiązanych dostatecznie zastąponemi być winne.

§ 30.

Reklamacye przeciw oznaczonej wartości zniesionych danin rozstrzygają się, bez dalszego sporu prawnego przez Sędziów polubownych.— Do takich Sądów polubownych, każda strona obiera jednego Sędziego polubownego, a obadwaj sędziowie prezjdującego.

§ 31.

Osobne Rozporządzenia, postancwią skład Kommissyi, i przepiszą postępowanie dla tychże, równie jak i dla wspomnionych Sądów polubownych.

§ 32.

Osobne przepisy wydane będą, dla założenia Katastru wynagrodzeń w każdej prowincyi i dla zaprowadzenia Instytucyi Kredytowych prowina-

Anstalten behufs der ehebdigsten vollständigen Entlastung der Verpflichteten und der Befriedigung der Berechtigten mit der ihnen gebührenden Capitals=Entschädigung erlassen werden.

§ 33.

Alle Urkunden, Schriften und Verhandlungen über die Ausmittlung und Einbringung der Entschädigung für die durch das Gesetz vom 7 September 1848 aufgehobenen Lasten, Dienstreistungen und Siebigkeiten genießen die Stämpelbefreiung.

§ 34.

In Bezug auf das Königreich Galizien wird eine besondere Anordnung die Durchführung des Patentess vom 17 April 1848 und des Gesetzes vom 7 September 1848 feststellen.

§ 35.

Die Frage über den Umfang der Anwendbarkeit des Gesetzes vom 7 September 1848 und über die Art der Durchführung desselben in dem Königreichen Dalmatien wird wegen der daselbst bestehenden noch näher zu erhebenden besonderen Verhältnisse einer eigenen unverzüglich zu pflegenden Verhandlung vorbehalten.

§ 36.

In allen übrigen Gebitsrtheilen, für welche das Gesetz vom 7 September 1848 erlassen wurde, sind die Bestimmungen des gegenwärtigen Patentess sofort zur Ausführung zu bringen.

§ 37.

Die Minister des Innern, der Justiz und der Finanzen sind mit der Bollziehung des gegenwärtigen Patentess und mit der Erlassung der erforderlichen Vorschriften und Weisungen beauftragt.

Gegeben in Unserer königl. Hauptstadt Ullmüs den 4 März 1849.

Franz Joseph.

(L. S.)

Schwarzenberg. Stabion. Krauß. Bach. Gordon. Bruck. Thinnfeld. Kulmer.

cyonalnych, celem jak najrychlejszego i zupełnego oczyszczenia zobowiązanych, i zaspokojenia uprawnionych, co do należnego im wynagrodzenia kapitału.

§ 33.

Wszelkie akta, pisma i pertraktacye, względem wykrycia i wnoszenia wynagrodzeń za ciężary, służebności i daniny, Ustawą z dnia 7go Września 1848 r. zniesione, są wolne od opłaty stempłowej.

§ 34.

Co się tyczy Królestwa Galicyi, osobne rozporządzenie oznaczy sposób wykonywania Patentu z dnia 17 Kwietnia 1848 r. i Ustawy z dnia 7 Września 1848 r.

§ 35.

Kwestya względem zakresu zastosowania Ustawy, z dnia 7 Września 1848 r. i co do sposobu wykonania téjże w Królestwie Dalmacyi, dla tamże istniejących jeszcze stosunków szczególnych, bliższego wyjaśnienia potrzebujących, zostawia się rozpoznaniu bezzwłocznie nastąpić mającemu.

§ 36.

We wszystkich innych częściach kraju, dla których Ustawa z dnia 7 Września 1848 r. wydaną została, przepisy niniejszego Patentu. natychmiast w wykonanie wejść powinny.

§ 37.

Ministrowie Spraw Wewnętrznych, Sprawiedliwości i Finansów, mają sobie polecone, wykonanie niniejszego Patentu, i wydanie w téj mierze potrzebnych przepisów i rozkazów.

Dan w Naszej Królewskiej Stolicy Ołomuńcu dnia 4 Marca 1849 roku.

FRANCISZEK JÓZEF.

(M. P.)

Schwarzenberg. Stadion. Kraus. Bach. Cordon. Bruck. Thinsfeld. Kümer.

№ 387 D. K. T.

CENY ZBOŻA

i innych produktów, na targowicy publicznej w Krakowie w trzech gatunkach praktykowane.

Dnia 12 i 13 Marca 1849 r.	1 Gatunek.		2 Gatunek		3 Gatunek	
	od	do	od	do	od	do
	Zł. g.	Zł. g.	Zł. g.	Zł. g.	Zł. g.	Zł. g.
Korzec Pszenicy	—	27	—	23 21	—	19 15
„ Żyta	—	21	—	19	—	17
„ Jęczmienia	—	16 24	—	13	—	10
„ Owsa	—	9	—	7	—	—
„ Grochu	—	24	—	22	—	—
„ Jagieł	—	36	—	—	—	—
„ Koniczyny	—	76	—	64	—	—
„ Ziemiaków	—	10	—	—	—	—
Centnar Siana	—	2	—	1 18	—	1 6
„ Słomy	—	1 21	—	1 12	—	1 6
Spirytusu garniec z opłatą	—	8 21	—	—	—	—
Okowity „ „	—	6 27	—	—	—	—
Drożdży wanienska z piwa marc.	10	12	—	—	—	—
Drożdży wanienska z piwa dubl.	5	6	—	—	—	—

Sporządzono w Biórze C. K. Kommissaryatu Targowego.

Delegowani Obywatele:

Karol Hofman, Kazimierz Robacki, Andrzej Dutkiewicz, Leopold Piątkiewicz.

C. K. Kom. Targowy

W. DOBRZAŃSKI.

Adjunkt Pszorn,